

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania E. S.
od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
o emeryturę rolniczą,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu
18 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt III AUa [...], oddalił apelację E.S. (ubezpieczona) od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 września 2016 r., sygn. akt IV U [...], oddalającego odwołanie ubezpieczonej od decyzji organu rentowego z dnia 28 stycznia 2016 r. odmawiającej ubezpieczonej prawa do emerytury.

Ubezpieczona E.S. zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podniosła, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne o złożonym charakterze, które sprowadza się do oceny prawnej tego, czy i jakie znaczenie dla świadczeń i statusu poszczególnych podmiotów w systemie ubezpieczeń społecznych rolników ma rodzaj tytułu prawnego do prowadzonego gospodarstwa rolnego, czy w ramach tego tytułu ustawodawca uwzględnia

posiadanie (w szczególności posiadanie zależne), czy definicja legalna gospodarstwa rolnego z ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ma zastosowanie do gospodarstw rolnych prowadzonych przed 1 stycznia 1983 r., czy użytkowanie tzw. działki nauczycielskiej/nieruchomości z deputatu nauczycielskiego może stanowić posiadanie (w szczególności posiadanie zależne) tej nieruchomości, w końcu czy osoba po ukończeniu 16 roku życia, ucząca się, wykonująca pracę w gospodarstwie w pełnym wymiarze czasu pracy trwale w okresach wolnych od nauki, w tym w wakacje, spełnia wymóg pracy w gospodarstwie rolnym pod reżimem ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi doniesłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2017 r., I CSK 434/16, LEX nr 2191440). Tymczasem sformułowane przez skarżącą zagadnienie nie jest znaczące dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Jak ustalił za Sądem I instancji Sąd II instancji, w spornym okresie skarżąca była osobą uczącą się i poświęcającą czas na dojazdy do szkoły – około 40 km w jedną stronę, także w soboty. Jak nadto zauważył Sąd, skarżąca pewną część dnia po powrocie ze szkoły musiała spędzać na przygotowywaniu się do zajęć w dniu następnym. Sąd ustalił również, że rzeczywiście ubezpieczona pomagała rodzicom w pracach gospodarczych, jednakże czynności składające się na tę pomoc stanowiły jedynie niewielką część jej aktywności życiowej, niewybiegającą poza zakres zwykłej pomocy świadczonej w rodzinie. Dlatego zdaniem Sądu, nawet gdyby uznać, że działka gruntu szkolnego użytkowana przez nauczyciela (ojca skarżącej) na potrzeby swojej rodziny ma charakter gospodarstwa rolnego (zdaniem Sądu takiego charakteru nie ma),

to i tak pomoc ubezpieczonej nie mogłaby zostać uznana jako okres ubezpieczenia społecznego.

W związku z przedstawionymi okolicznościami nieistotne dla sprawy są pozostałe kwestie ujęte w zagadnieniu prawnym zaprezentowanym w skardze kasacyjnej. Podkreślenia wymaga, że Sąd II instancji poczynił konieczne ustalenia faktyczne i kompleksowo rozważył sprawę. Jako sąd prawa Sąd Najwyższy nie może ponownie weryfikować prawidłowości ustaleń dokonanych przez Sąd II instancji pod kątem poszczególnych przesłanek składających się na kwalifikację określonej aktywności ludzkiej jako wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Już nawet pobieżna lektura zarzutów przedstawionych w skardze wskazuje na to, że część z nich prowadzi *de facto* do zanegowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów, zaprezentowanych przez Sąd II instancji w uzasadnieniu wyroku. Sąd Najwyższy jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny.

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.